

STRESZCZENIE

Celem badań prezentowanych w pracy była weryfikacja założenia o wpływie dostępu do niebieskiego światła na nastrój oraz regulację rytmu okołodobowego. Zostało sprawdzone czy postępujące w przebiegu zaćmy starczej żółknięcie soczewki oka blokujące dostęp niebieskiego światła wpływa na jakość snu, poziom senności dziennej oraz nastrój. Grupę badanych stanowili pacjenci ze zdiagnozowaną zaćmą starczą, zakwalifikowani do zabiegu implantacji soczewki wewnątrzgałkowej. Zostali oni zbadani dwukrotnie – przed planowaną operacją usunięcia zaćmy i wszczepienia soczewki oraz 6 miesięcy po zabiegu. Analizie poddano następujące zmienne okulistyczne: do oceny stopnia zaawansowania zaćmy użyto skali LOCSIII, przezierności soczewki – fluorotronu, widzenia barwne oceniono tablicami Ishihara, badano również poziom ostrości widzenia skorygowanego. W celu oceny jakości snu zastosowano kwestionariusz PSQI, senności dziennej – ESS, natomiast nastrój badany był za pomocą skali PANAS. Uzyskane dane zostały następnie poddane analizom korelacyjnym oraz regresji liniowej i logistycznej. Wyniki badań wskazują na długofalowy wpływ operacji wszczepienia soczewki na poprawę jakości snu, zmniejszenie senności dziennej oraz polepszenie nastroju. Nie wykazano jednak w sposób jednoznaczny czy zaobserwowane zmiany wynikają bezpośrednio z odzyskania dostępu do niebieskiego światła, czy są one wynikiem polepszenia ostrości widzenia, będącego efektem operacji. Formułowane wnioski sugerować mogą istotną rolę mechanizmu patogenezy zaćmy podtorebkowej tylnej w kształtowaniu rytmów okołodobowych. Wyniki przeprowadzonych analiz nie potwierdziły hipotez odnośnie związku pomiędzy stopniem zaawansowania zaćmy, a zmiennymi odnoszącymi się do snu i nastroju. W rozdziale *Dyskusja wyników* rozpatruję zatem ograniczenia związane z prezentowanymi badaniami, a także proponuję rozwiązania mogące prowadzić do lepszego zrozumienia regulacji procesów psychicznych i fizjologicznych przez bodźce świetlne.

Dyscyplina: psychologia

Słowa kluczowe: niebieskie światło, zaćma starcza, chronobiologia, rytm okołodobowy,
jakość snu, senność dzienna, nastrój

